

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация и предмет на дейност

„ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД е еднолично акционерно дружество учредено през 2004 г. и регистрирано с решение № 1300 на Врачански Окръжен съд – ВрОС от 19.08.2004 г. постановено по ф.д. № 495/2004 по описа на съда „ВЕЦ Козлодуй“ е пререгистрирано съгласно изискванията на търговското законодателство и е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 106588180.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. Козлодуй, п.к. 3321, Площадка АЕЦ.

Членовете на Съвета на директорите на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД към 31 декември 2023 г. са:

- Николай Георгиев Кондуров
- Атанас Георгиев Атанасов
- Десислав Герчев Димов.

Дружеството се представлява самостоятелно от изпълнителния директор Николай Георгиев Кондуров.

Предметът на дейност на Дружеството е производство, пренос, разпределение и продажба на електрическа енергия, планиране, проектиране, изграждане, поддържане и експлоатация на съоръжения и обекти за производство на електроенергия, строителна и ремонтна дейност в областта на енергетиката, електропроизводство, внос и износ на горива, придобиване и разпореждане с авторски права върху изобретения, търговски марки и промишлени образци, ноу-хау и други обекти на интелектуалната собственост, търговско представителство и посредничество, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Дружеството е учредено с цел планиране, проектиране, изграждане, поддържане и експлоатация на водноелектрическа централа.

Дейността на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД не е ограничена от срок и не е поставена под друго прекратително условие.

Капиталът на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД е 1 082 000 лв. /един милион осемдесет и две хиляди лева/ разпределен в 1 082 /хиляда осемдесет и два/ броя акции, всяка с номинална стойност от 1 000 лв. /хиляда лева/. Едноличен собственик на капитала е „АЕЦ – Козлодуй“ ЕАД.

Крайният собственик на Дружество е Българската държава, чрез Министъра на енергетиката.

2. Изявление за съответствие с МСФО и прилагане на принципа за действащо предприятие

2.1. Изявление за съответствие с МСФО, приети от ЕС

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към 31 декември 2023 г. текущите пасиви превишават стойността на текущите активи в размер на 1 805 хил. лв. Задълженията са формирани основно към едноличния акционер АЕЦ Козлодуй ЕАД, което предполага гъвкава политика за изплащане на задълженията в рамките на следващия отчетен период. Ръководството счита, че въпреки отчетения отрицателен оборотен капитал, финансовото състояние на Дружеството е стабилно и не съществуват индикации за съществено нарушена ликвидност.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация

за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

Настоящото допълнение предоставя резюме на (а) нови стандарти и изменения, които влизат в сила за първи път за периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. (т.е. години, приключващи на 31 декември 2023 г.), и (б) предстоящи изисквания, като стандарти и изменения, които ще влязат в сила на или след 1 януари 2024 г.

(а) Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружеството:

- Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения на МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Дружеството:
- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стъб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

(б) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на тези финансови отчети са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени по-рано от дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., все още неприети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Съществени счетоводни политики

4.1.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.1.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

Тъй като нито едно от посочените по-горе условия не е изпълнено, финансовия отчет е представен с един съпоставим период.

4.1.3. Приходи

А. Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите включват приходи от продажба на електрическа енергия и приходи от получени обезщетения по настъпили застрахователни събития.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличното на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Продажба на електрическа енергия

Приходите от продажбата на електрическа енергия се признават, с течение на времето, тъй като доставките са поредица от отделна стока, което представлява обещание за доставка на електрическа енергия, която по същество е еднаква и има еднороден модел на прехвърляне към клиента. Произведената от „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД електрическа енергия за 2023 г. е продадена на организиран борсов пазар чрез координатора на комбинираната балансираща група, в която Дружеството участва. Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, на базата на показанията на електромерите за консумирана в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право по договора

Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени (нормативни, договорни или пазарни).

Приходи от ФСЕС

За всеки продаден мегаватчас до достигане на нетното специфично производство „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД получава премия от Фонд „Сигурност на електроенергийна система“ /ФСЕС/. Фондът компенсира с премия Дружеството до размера на премията, дължима за НСП на електрическа енергия, определена за енергийния обект, т.е. до 3 960 kWh електрическа енергия за съответната година. Премията, която се заплаща от ФСЕС, представлява очакваната разлика между преференциалната цена и прогнозната пазарна цена.

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. Дружеството не е получавало премия от ФСЕС, както и за периода 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.

Значимите счетоводни преценки, оценки и допускания, свързани с приходи от договори с клиенти, са представени в пояснение 12.1.

Садда по договори

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Б. Други доходи извън обхвата на МСФО 15

Приходи от финансиране

Финансиранията представляват безвъзмездна помощ, предоставена от държавата (правителството, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни), отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“.

Правителствените дарения се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато има достатъчна сигурност, че Дружеството ще изпълни условията, свързани с тях, и дарението е получено. Финансиранията за текуща дейност се признават на систематична база в периодите, в които се признават разходите, които те следва да компенсират.

Финансиранията за придобиване на нетекущи активи се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в печалбата или загубата на систематична база за полезния живот на съответния актив.

Непарични правителствени дарения се признават по справедлива стойност на непаричния актив, оценена от лицензиран оценител към датата на прехвърлянето.

4.1.4. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Административните разходи се отчитат като текущи разходи. Тук се отчитат и начислените „данъци върху разходите“ по смисъла на Закона за корпоративно подоходно облагане.

Разходите за местни данъци по Закона за местните данъци и такси са включени в „Разходи за външни услуги“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за период, за които се отнасят.

4.1.5. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

4.1.6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващата им оценка след първоначално признаване се прилага по отношение на цял клас еднотипни активи, както следва:

№	Клас имоти, машини и съоръжения	Модел за последваща оценка
1	Сгради и конструкции <ul style="list-style-type: none">• масивни• немасивни	Модел на преоценка Цена на придобиване
2	Машини, съоръжения и оборудване	Модел на преоценка
3	Транспортни средства	Цена на придобиване
4	Компютърни системи	Цена на придобиване
5	Обзавеждане и стопански инвентар	Цена на придобиване
6	Други имоти, машини и съоръжения	Цена на придобиване

Имоти, машини и съоръжения, които се отчитат по модела на преоценката, се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- ✓ Когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- ✓ Когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период. В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансовия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на финансовия отчет.

Имоти, машини и съоръжения, които не се отчитат по модела на преоценка, се оценяват последващо по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

✓ Сгради	10-25 години
✓ Машини, съоръжения и оборудване	5-25 години
✓ Автомобили	5-15 години
✓ Компютърна техника	2-5 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700.00 лв.

4.1.7. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

Финансови активи

Първоначално признаване и класификация

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Дружеството класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Дружеството, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се

държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато се признават първоначално него от разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Дружеството прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15.

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми. Тази категория финансови активи е най-съществена за Дружеството.

Дружеството оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изгълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случай когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли или Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение "прехвърляне".

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив), се признават в печалбата или загубата.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключило споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността. Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Дружеството продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Дружеството признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

Очакваните кредитни загуби представляват вероятно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат

размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Дружеството прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

За парични средства в банки Дружеството признава обезценка за очаквани кредитни загуби като прилага стандартизиран подход, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Към всяка отчетна дата Дружеството определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Дружеството признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходни, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Дружеството включват получени търговски заеми и търговски и други задължения. Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като финансови разходи в отчета за печалбата или загубата и други всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание.

Отписване

Дружеството отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Дружеството има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.1.8. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други – на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта

от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.1.9. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу.

Преценка на нетекущи активи

Честотата на последващите преценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преценен актив към края на отчетния период. В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансовия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на финансовия отчет.

Подробна информация относно преценката, използваните оценителски методи, допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в пояснение 6 „Имоти, машини и съоръжения“.

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в пояснение 12.1 Приходи от договори с клиенти.

Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители и вътрешни специалисти за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преценката, използваните оценителски методи,

допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в пояснение 6 „Имоти, машини и съоръжения“.

Очаквана кредитна загуба на вземания и парични средства

Подход за обезценка на парични средства в банки

Паричните средства и паричните еквиваленти са най-високо ликвидните финансови инструменти. Те не са носители на сетълмент риск, а ликвидният риск, който носят е ограничен до техническата възможност дадено разпореждане с тях да не бъде изпълнено. Паричните средства, депозирани в банки, обаче са носители на кредитен риск от контрагента (риск от неизпълнение). Рискът от контрагента представлява вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения. Дружеството прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента. Моделирането представлява присъщото извеждане на финансовия риск, който клиентите носят на дружествата в Дружеството.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години. Към 31 декември 2023 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на търговски и други вземания и вземания от свързани лица е в размер на 9 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 8 хил. лв.).

4.2. Значими счетоводни политики

4.2.1. Лизинг

Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- Договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга.

Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията за лизинг са включени в търговски и други задължения.

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизингът се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху основния актив, и се класифицира като оперативен лизинг, ако не го прави.

4.2.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност

4.2.3. Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Лицензи за срока на лиценза
- Софтуер 2-5 години
- Енергийни сервитути 25 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700.00 лв.

4.2.4. Материални запаси

Материалните запаси включват основни материали, резервни части, консумативи и други материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването им и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.2.5. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер. Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.2.6. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

4.2.7. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Законовите резерви са формирани от разпределение на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон.

Преоценъчният резерв на нефинансови активи е формиран от разликата между балансовата и справедливата стойност на активи от имоти, машини и съоръжения към датата на преценка, намалена със съответстващия ѝ отсрочен данъчен пасив. Представен е в отчета за финансовото състояние нетно от данъци.

Другите резерви са формирани от разпределение на печалбата съгласно решения на едноличния собственик.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрытите загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на едноличния акционер са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от едноличния собственик преди края на отчетния период.

4.2.8. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД), Дружеството като работодател е задължено да изплати определен брой брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране в зависимост от прослуженото време и категорията труд, както следва:

Съгласно чл. 222, ал. 3 от КТ, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяване, Дружеството е задължено да му изплати еднократно обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от два месеца. В случай, че работникът или служителят е работил в Дружеството през последните десет години от трудовият му стаж, има право на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от шест месеца.

Съгласно чл.36 ал.1 от Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл.325, ал. 1, т. 9 и чл. 327, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда и при условие, че има най- малко пет години трудов стаж и през последните пет години не е получавал обезщетение на това основание, работникът или служителят има право на обезщетение по чл. 222, ал. 2 от Кодекса на труда в размер на brutното му

трудова възнаграждение, ако има трудов стаж във „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД, преди освобождаването си, както следва:

- ✓ до 5 години – за срок от 2 месеца;
- ✓ над 5 години – за срок от 4 месеца.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството не е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа, тъй като няма служители, които следва да се пенсионират в краткосрочен и средносрочен план.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.2.9. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват софтуерни продукти, лицензи и енергийни сервитути. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

Към 31.12.20223 г.

	Софтуер	Лицензи	Енергийни сервитути	Общо
	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2023 г.	5	1	6	12
Салдо към 31 декември 2023 г.	5	1	6	12
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2023 г.	(5)	(1)	(2)	(8)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(5)	(1)	(2)	(8)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	-	-	4	4

Към 31.12.2022 г.	Софтуер	Лицензи	Енергийни сервитути	Общо
	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.
Брутна балансова стойност				
Саадо към 1 януари 2022 г.	5	1	6	12
Новопридобити активи	-	1	-	1
Отписани активи	-	(1)	-	(1)
Саадо към 31 декември 2022 г.	5	1	6	12
Амортизация				
Саадо към 1 януари 2022 г.	(5)	(1)	(2)	(8)
Амортизация за периода	-	1	-	1
Отписана амортизация	-	(1)	-	(1)
Саадо към 31 декември 2022 г.	(5)	(1)	(2)	(8)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	-	-	4	4

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Дружеството няма договорни задължения за закупуване на нематериални активи.

6. Имоти, машини и съоръжения (съществена счетоводна информация)

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват сгради, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, компютърна техника и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

Към 31.12.2023 г.	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транс- портни средства	Компю- търна техника	Разходи за придо- биване	Общо
	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.
Брутна балансова стойност						
Саадо към 1 януари 2023 г.	9 797	8 115	27	28	41	18 008
Новопридобити активи	-	8	-	4	1 118	1 130
Отписани активи	-	(117)	-	(1)	-	(118)
Трансфери	-	1 119	-	-	(1 119)	-
Саадо към 31 декември 2023 г.	9 797	9 125	27	31	40	19 020
Амортизация						
Саадо към 1 януари 2023 г.	(572)	(499)	(2)	(6)	-	(1 079)
Амортизация за периода	(576)	(545)	(2)	(7)	-	(1 130)
Отписана амортизация	-	10	-	1	-	11
Саадо към 31 декември 2023 г.	(1 148)	(1 034)	(4)	(12)	-	(2 198)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	8 649	8 091	23	19	40	16 822
Към 31.12.2022 г.						
Брутна балансова стойност						
Саадо към 1 януари 2022 г.	9 734	8 082	27	20	30	17 893
Новопридобити активи	-	35	-	8	74	117
Отписани активи	-	(2)	-	-	-	(2)
Трансфери	63	-	-	-	(63)	-
Саадо към 31 декември 2022 г.	9 797	8 115	27	28	41	18 008
Амортизация						
Саадо към 1 януари 2022 г.	-	(1)	-	-	-	(1)
Амортизация за периода	(572)	(499)	(2)	(6)	-	(1 079)
Отписана амортизация	-	1	-	-	-	1
Саадо към 31 декември 2022 г.	(572)	(499)	(2)	(6)	-	(1 079)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	9 225	7 616	25	22	41	16 929

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи.”

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

През 2022 г. Дружеството е възложило извършване на модернизация на основното оборудване /ХГ 1 и ХГ 2/ на ВЕЦ “Козлодуй“ - два броя капланови турбини MAVEL KP2500K4 /комплект/, обхващаща дейности, необходими за изработване и инсталиране на нова радиална лагерна система на турбините. Дейностите са насочени към адаптиране на оборудването чрез замяна на излезлите от производство съществуващи радиални лагери с нови, технологично по-модерни и лесни за поддръжка керамични лагери и нов турбинен вал, съединителна втулка и механични уплътнения. Изпълнението на дейностите е започнало и приключило през първото шестмесечие на 2023 г.

Преглед за преценка

Съгласно счетоводната политика на Дружеството имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратък срок, ако има данни за промяна с повече от 5 %. Към 31 декември 2021 г. е извършена оценка на справедливата стойност според изискванията на МСС 16 и МСФО 13. Преоценката е извършена на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител „Инженерингсервис София“ ООД.

Към 31 декември 2023 г. не са установени индикации за съществена промяна в стойността на активите и не е извършвана преценка към тази дата.

7. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи/ (пасиви)	1 януари	Признати в другия всеобхватен ДОХОД	Признати в печалбата или загубата	31 декември
	2023			2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Имоти, машини и съоръжения	(277)	2	(2)	(277)
Задължения към персонала	11	-	(1)	10
	<u>(266)</u>	<u>2</u>	<u>(3)</u>	<u>(267)</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	11			10
Отсрочени данъчни пасиви	<u>(277)</u>			<u>(277)</u>
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>(266)</u>			<u>(267)</u>

Отсрочени данъчни активи/ (пасиви)	1 януари	Признати в другия всеобхватен ДОХОД	Признати в печалбата или загубата	31 декември
	2022			2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Имоти, машини и съоръжения	(291)	-	14	(277)
Задължения към персонала	7	-	4	11
	<u>(284)</u>	<u>-</u>	<u>18</u>	<u>(266)</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	7			11
Отсрочени данъчни пасиви	<u>(291)</u>			<u>(277)</u>
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>(284)</u>			<u>(266)</u>

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценката на нефинансови активи. Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

8. Търговски и други вземания (съществена счетоводна информация)

	Текущи вземания		Нетекущи вземания
	31 декември 2023	31 декември 2022	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания	282	1 019	-
Финансови активи	282	1 019	-
Предоставени аванси във връзка с нетекущи активи	-	-	640
Предплатени разходи	42	35	-
Нефинансови активи	42	35	640
Търговски и други вземания	324	1 054	640

През 2021 г. Дружеството е сключило договор за модернизация на основното оборудване /ХГ 1 и ХГ 2/ на ВЕЦ "Козлодуй" - два броя турбини /комплект/ MAVEI KP2500K4. Общата стойност на договора е € 524 340,00 (1 025 519,90 лв.). Срокът за изпълнение на услугите по договора е до 23 юни 2025 г. Към 31 декември 2022 г. Дружеството е предоставило аванс в размер на 640 хил. лв., като същият е усвоен през 2023 г. За повече информация виж пояснение 6.

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок на плащане от 1 до 30 дни. Търговските и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Към 31 декември 2023 г. не са установени такива индикации и не е начисляван разход за обезценка.

9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой	2	1
Парични средства в банкови сметки	385	3 104
Пари и парични еквиваленти	387	3 105
Обезценка на парични средства	-	(3)
Пари и парични еквиваленти	387	3 102

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

10. Собствен капитал

10.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 1 082 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял.

Издадените и оторизирани акции за отчетните периоди могат да бъдат представени, както следва:

	31 декември 2023	31 декември 2022
	Брой акции	Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции	1 082	1 082
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	1 082	1 082

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД.

Крайният собственик на Дружеството е българската държава, чрез Министъра на енергетиката.

10.2. Законови резерви

Законовите резерви се формират от акционерните дружества като „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят, докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от

нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на едноличния акционер.

10.3. Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв е формиран от разликата между балансовата и справедливата стойност на активи от имоти, машини и съоръжения към датата на преоценката съгласно доклад на независим лицензиран оценител, намалена със съответстващия ѝ отсрочен данъчен пасив. Размерът на преоценъчният резерв към 31 декември 2023 г. е 2 607 хил.лв. (към 31.12.2022 г. : 2 624 хил.лв.). Отписването на резерв в размер на 17 хил.лв е в резултат на брак на активи.

10.4. Други резерви

Другите резерви в размер на 6 294 хил.лв.са формирани в резултат на разпределение на печалбата от минали години. Те могат да се използват за увеличаване на основния капитал, изплащане на дивиденди, покриване на загуби и други цели по решение на едноличния акционер.

10.5. Дивиденди

През представените отчетни периоди Дружеството е разредило следните дивиденди:

На основание протокол № 35/16.05.2023 г. от заседание на Съвета на директорите на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД и протокол № 15/29.05.2023 г. от заседание на Съвета на директорите на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е взето решение счетоводната печалба за 2022 г. в размер на 6 791 312,57 лв. да бъде разпределена както следва:

- ✓ Дивидент в полза на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – 3 395 656,29 лв.
- ✓ Тантиеми – 14 373,33 лв.
- ✓ Неразпределена печалба – 3 381 282,95 лв.

На основание протокол № 36/03.05.2022 г. от заседание на Съвета на директорите на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД и протокол № 17/09.06.2022 г. от заседание на Съвета на директорите на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е взето решение счетоводната печалба за 2021 г. в размер на 2 140 255,27 лв. да бъде разпределена както следва:

- ✓ Дивидент в полза на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – 2 140 255,27 лв.

Размерът на задълженията за дивидент към 31 декември 2023 г. е 826 хил. лв.

11. Търговски и други задължения (съществена счетоводна информация)

	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
ДАС и други данъчни задължения	67	596
Задължения към персонала, в т.ч.	214	257
- задължения за заплати	123	135
- задължения към осигурители	27	36
- задължения по неизползван отпуск	64	86
Търговски задължения	127	131
	408	984

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

12. Приходи

12.1. Приходи от договори с клиенти (съществена счетоводна информация)

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи, признавани с течение на времето	Вътрешен пазар	Вътрешен пазар
Продажба на електроенергия	6 519	11 309
Балансиращ пазар	30	-
	6 549	11 309

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайният кредитен срок е до 30 дни.

За отчетния период „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД е продавало произведената от енергийния обект електрическа енергия по реда на чл.100, ал.6 от ЗЕ и чл.69, ал.4 и ал.6 от Правилата за търговия с електрическа енергия /ПТТЕЕ/, чрез координатора на стандартната балансираща група, в която участва, на организиран борсов пазар – „Българска независима енергийна борса“ ЕАД.

12.2. Други доходи

Другите доходи на Дружеството могат да бъдат представени, както следва:

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Застрахователни обезщетения	34	-
Продажба на отпадъци	9	2
	<u>43</u>	<u>2</u>

13. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Материали за ремонт и поддръжка	(32)	(30)
Активи под прага на същественост	(19)	(11)
Работно облекло и ЛПС	(13)	-
Вода	(2)	(2)
Канцеларски материали и специализирана литература	(1)	(1)
Други	(6)	(7)
	<u>(73)</u>	<u>(51)</u>

14. Разходи за външни услуги (съществена счетоводна информация)

Разходите за външни услуги включват:

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Такса водовземане	(117)	(118)
Ремонт и поддръжка	(37)	(16)
Застраховки	(29)	(29)
Медицинско обслужване	(5)	(3)
Наем	(4)	(4)
Информационни, пощенски и телефонни услуги	(2)	(2)
Консултантски дейности	(1)	(2)
Други разходи	(24)	(16)
	<u>(219)</u>	<u>(190)</u>

15. Разходи за персонала (съществена счетоводна информация)

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи за заплати и социални придобивки по КТД	(1 049)	(933)
Разходи за социални осигуровки	(149)	(142)
Провизии за компенсируеми отпуски	(64)	(86)
Разходи за безплатна храна	(97)	(78)
	<u>(1 359)</u>	<u>(1 239)</u>

16. Други оперативни разходи (съществена счетоводна информация)

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Други разходи		
Вноски във Фонд СЕС -чл.36еЗЕ	(327)	(565)
Брак на ДМА	(107)	(1)
Цена достъп производители	(58)	(79)
Разходи за данъци	(33)	(35)
Представителни разходи	(10)	(8)
Неустойки за небаланс на производство на енергия	(1)	(4)
Други	(17)	(4)
	(553)	(696)
Целева вноска съгл. §8 ал.3 Т2 от ПЗР на ЗПР на ЗДБРБ	(1 688)	(379)
	(2 241)	(1 075)

С разпоредбата на чл.36е, ал.1, т.1 от ЗЕ производителите на електрическа енергия са задължени да правят ежемесечни вноски във ФСЕС. Вноската е в размер на 5 % от приходите от продадената електрическа енергия без ДДС, а за тези, които получават премия по чл. 162а от ЗЕ и по ЗЕВИ и от приходите от нея без ДДС.

Производителите със съоръжения за производство на електрическа енергия с инсталирана мощност над 1 MW с договор за компенсиране с премия, в сила към 8 октомври 2022 г., чиито пазарни приходи са получени от продажбата на електроенергия, произведена от източници по чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/1854, внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски от пазарните приходи от всяка сделка без данък върху добавената стойност, сключена по свободно договорени цени с период на доставка от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г., с изключение на сделките с балансираща енергия.

С разпоредбата на § 3 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. действието на мярката е продължено. Определеният таван на приходите, изчислен при прилагане на стойностите за съответния тип производител, се прилага за всички сключени сделки с период на доставка от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г., вкл. с изключение на сделките с балансираща енергия, необходима за нуждите за балансиране на електроенергийната система от „ЕСО“ ЕАД. Изчислението на размера на целевата вноска от всяка сделка се запазва и през периода 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г.

Като задължено лице, в изпълнение на от ПЗР на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и 2023 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД е направило целева вноска във ФСЕС, от приходите от продадената електрическа енергия за 2023 г., в размер на 1 688 004,98 лв.

17. Финансови разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Субординиран дълг към едноличния акционер	(88)	(110)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(88)	(110)
Неустойки по субординиран дълг към акционер	-	(9)
Лихви забавено плащане на дивидент	(73)	(2)
Банкови такси и комисионни	(3)	(2)
Финансови разходи	(164)	(123)

18. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Печалба преди данъчно облагане	1 408	7 546
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(141)	(755)
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(133)	(119)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	136	101
Текущ разход данъци върху дохода	(138)	(773)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване на данъчни временни разлики	(3)	18
Разходи за данъци върху дохода	(141)	(755)
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	2	-

Пояснение 7 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

19. Сделки със свързани лица (съществена счетоводна информация)

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на Дружеството упражняващ контрол /Дружество-майка/ - „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД

Контролиращо лице /лице, което упражнява контрол върху Дружеството и е различно от Дружеството-майка/ - „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала или контролиращо лице на Дружеството-майка или на контролиращото лице - Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Дружества, които са под общ съвместен контрол с Дружеството (предприятия в група)

„АЕЦ Сервиз“ ЕООД, „АЕЦ Строителен надзор“, „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД, „Национална Електрическа Компания“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „Мини Марица - Изток“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, „Булгартел“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД, „Минпроект“ ЕАД, „Национален Енергиен Оператор“ „Булгартел-Скопие“ ДООЕЛ, „Енергиен оператор по измерване и информационни технологии“ ЕАД – в ликвидация, „Интерприборсервиз“ ООД (в несъстоятелност).

Асоциирани предприятия за група БЕХ

„КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД
„КонтурГлобалОперейшънс България“ АД
ЗАД „Енергия“
ПОД „Алианс България“ АД
„ХЕК Горна Арда“ АД

Съвместни предприятия за група БЕХ

„Ай Си Джи Би“ АД
„Южен поток България“ АД
„Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO“ S.A.

Други – „Българска независима енергийна борса“ ЕАД и всички предприятия, свързани с Държавата.

Ключов ръководен персонал на Дружеството:

Атанас Георгиев Атанасов – Председател на СД
Николай Георгиев Кондуров – Член на СД и Изпълнителен директор
Десислав Герчев Димов – Член на СД

Ключов ръководен персонал на Дружеството-майка:

Ива Едуард Николова – Член на СД
Свилена Николова Николова – Член на СД
Георги Киров Кирков – Член на СД
Илия Тодоров Илиев – Председател на СД
Валентин Алексие Николов – Изпълнителен директор и член на СД

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

19.1. Сделки с едноличния акционер

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
АЕЦ Козлодуй ЕАД		
- плащания по получен заем	(2 350)	(2 320)
- разходи за лихви	(88)	(110)
- разходи за неустойки	(73)	(11)
- платени лихви и неустойки	(126)	(153)
- начислени дивиденди	(3 396)	(2 140)
- платени дивиденди	(2 570)	(2 445)
- покупки на услуги	21	23

19.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
ЕСО ЕАД		
- покупка на стоки и услуги	58	79

19.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси и социални разходи	(224)	(193)
Разходи за социални осигуровки	(14)	(15)
Тантиеми	(14)	-
Общо възнаграждения	(252)	(208)

20. Разчети със свързани лица в края на годината

	31.12.2023	31.12.2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Текущи вземания от:		
- <i>други свързани лица под общ контрол, в т.ч.:</i>		
ЕСО ЕАД (търговски и други вземания)	15	15
НЕК ЕАД (търговски и други вземания)	28	28
Обезценка	(9)	(8)
Общо вземания от свързани лица	34	35

	31.12.2023	31.12.2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Нетекущи задължения към:		
- едноличния акционер АЕЦ Козлодуй ЕАД, в т.ч.:		
главница по заем	-	1 320
Общо нетекущи задължения към свързани лица	-	1 320
Текущи задължения към:		
- едноличния акционер АЕЦ Козлодуй ЕАД, в т.ч.:		
главница по заем	1 320	2 350
лихва по заем	35	43
неустойки	43	-
дивидент	826	-
- други свързани лица под общ контрол (ЕСО ЕАД)	4	6
Общо текущи задължения към свързани лица	2 228	2 399
Общо задължения към свързани лица	2 228	3 719

Изграждането на обект Водно електрическа централа на топъл канал 1 /ВЕЦ на ТК 1/ се финансира чрез кредитна линия от дружеството-майка „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, съгласно решение на „Български енергиен холдинг“ ЕАД от 7 ноември 2008 г. и подписан договор между „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД. Кредитната линия е в размер на 22 000 хил. лв. С анекс от 20 януари 2015 г., който влиза в сила от 14.07.2014 г. крайният срок за погасяване на кредита е 15.01.2024 г. Кредитът се погасява на 22 вноски. Договореният лихвен процент е ОЛП + 2,50 %. Заемът е необезпечен.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството отчита задължение по дивидент в размер на 826 хил. лв. Същият е разпределен към едноличния акционер съгласно протокол от 16 май 2023 г. Съгласно чл. 247а, ал. 5 Дружеството е длъжно да изплати на акционерите гласувания от общото събрание дивидент в срок три месеца от провеждането му. Поради тази причина през 2023 г. са признати 73 хил. лв. неустойка за забавено плащане.

Равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние към 31.12.2023 г. на пасивите, възникващи от финансови дейности:

Пасиви, възникващи от финансови дейности	На 1 януари 2023 г.	Парични потоци от финансова дейност	Промени с непаричен характер - безналични	На 31 декември 2023 г.
		Плащания	Начисления	
Търговски заеми свързани лица	3 713	(2 446)	88	1 355
Общо пасиви от финансови дейности:	3 713	(2 446)	88	1 355

Пасиви, възникващи от финансови дейности	На 1 януари 2022 г.	Парични потоци от финансова дейност	Промени с непаричен характер - безналични	На 31 декември 2022 г.
		Плащания	Начисления	
Търговски заеми свързани лица	6 061	(2 467)	119	3 713
Общо пасиви от финансови дейности:	6 061	(2 467)	119	3 713

21. Условни активи и условни пасиви

През периода няма предявени правни иски към Дружеството.

22. Категории финансови активи и пасиви (съществена счетоворна информация)

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31.12.2023	31.12.2022
		хил. лв.	хил. лв.
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност:			
Вземания от свързани лица	20	34	35
Търговски и други вземания	8	282	1 019
Пари и парични еквиваленти	9	387	3 102
		703	4 156

Финансови пасиви	Пояснение	31.12.2023	31.12.2022
		хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Търговски задължения	11	127	131
Задължения към свързани лица	20	2 228	3 719
		2 355	3 850

Вижте пояснение 4.1.7 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 23.

23. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 4.1.7. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са ценови риск, пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци за покриване на текущите си задължения.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции. Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

23.1. Анализ на пазарния риск

23.1.1 Ценови риск

Значим риск, на който е изложена дейността на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД е обстоятелството, че към момента пазарът на електрическа енергия се характеризира с изключителна волатилност.

За да минимизира това обстоятелство, „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД е хеджирало рисковете от ценовата волатилност, чрез сключване на договор по чл. чл. 26а, ал. 1 и 2 от ПТТЕЕ. Постигната е договорка Производителят гарантирано да получава продажна цена за меватчас равна на сбора от прогнозната пазарна цена, определена от КЕВР за съответния регулаторен период, и цената за достъп до електропреносната мрежа, която Производителят е длъжен да заплати на мрежовия оператор в размер, утвърден също от КЕВР за всеки регулаторен период.

Дружеството разумно е очаквало прогнозната пазарна цена, утвърдена от КЕВР, да е максимално близка до цените на борсовия пазар.

23.1.2 Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството, деноминирани главно в евро, не излагат Дружеството на значим валутен риск поради фиксирания курс на лева към еврото.

23.1.3 Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2023 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по получен заем от едноличния акционер, който са с променлив лихвен процент формиран от ОЛП + 2.5%. Тъй като през периода не е отчетена значима промяна в стойността на ОЛП и размерът на отчетените разходи за лихви е незначителен за обема и дейността на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД, преценката на Ръководството е, че Дружеството не е изложено на съществен лихвен риск.

23.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания, депозиране на средства и други.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31.12.2023	31.12.2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Вземания от свързани лица	34	35
Търговски и други вземания	282	1 019
Пари и парични еквиваленти	387	3 102
Балансова стойност	703	4 156

Търговски и други вземания

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Кредитният риск е резултат също от характеристиките на индустрията или на страната.

В Дружеството са установени и се прилагат политики и процедури, целящи да минимизират рисковете от неплащане от страна на клиенти. За всеки клиент се извършва оценка на неговата кредитоспособност като текущо се следи неговата експозиция. За сделки, при които рискът е значителен, се изисква представяне на банкови гаранции.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период. Те са изчислени към 31 декември 2023 г. В следващата таблица се съдържа информация за изложеността на кредитен риск от вземанията от клиенти от несвързани лица на Дружеството, при използването на матрицата на провизиите за очаквани кредитни загуби към:

	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на вземания от клиенти	Обезценка за очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на вземания от клиенти
	%	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Непадежирани				
31 декември 2023 г.	0	282	-	282
31 декември 2022 г.	0	1 019	-	1 019

Вземания от свързани лица

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е начислило очаквана кредитна загуба (обезценка) върху вземания от свързани лица в размер на 9 хил. лв. (2022 г.: 8 хил. лв.) във връзка с вземания с търговски характер възникнали през периода 2013 г. – 2018 г.

Пари и парични еквиваленти

Политика на Дружеството е да заделя очаквани кредитни загуби във връзка с пари и парични еквиваленти като използва кредитният рейтинг на финансовите институции с които работи. На база наличните парични

ресурси към края на отчетния период и приложимия дисконтов фактор, Дружеството е начислило очаквана кредитна загуба в размер под 1 хил. лв. За представения съпоставим отчетен период сумата е 3 хил. лв.

Очаквана кредитна загуба

На база извършения анализ изменението на начислената очаквана кредитна загуба за периода е както следва:

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Салдо към 1 януари	11	4
Начислена през периода	(2)	7
Салдо към 31 декември	9	11

23.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват с наличните средства и вземания, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали ресурсите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Търговски и други задължения	127	-	-	-
Задължения към свързани лица	2 228	-	-	-
Общо	2 355	-	-	-

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Търговски и други задължения	131	-	-	-
Задължения към свързани лица	1 219	1 180	1 320	-
Общо	1 350	1 180	1 320	-

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания.

24. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- Да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие;
- Да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на собствен капитал към нетния дълг.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Собствен капитал	14 754	16 897
+Субординиран дълг	1 320	3 670
Коригиран капитал	16 074	20 567
Общо задължения	2 903	4 978
- Пари и парични еквиваленти	(387)	(3 102)
Нетен дълг	2 516	1 876
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.16	1:0.09

Изменението на съотношението през 2023 г. се дължи главно на намаление на собствения капитал и увеличението на дълга.

25. Събития след края на отчетния период

С Решение 167 от 14.03.2024 година на основание § 3, ал. 2 във връзка с § 29 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., действието на мярката за внасяне на целева вноска е продължено. Определеният таван на приходите, изчислен при прилагане на стойностите за съответния тип производител, се прилага за всички сключени сделки с период на доставка от 1 януари 2024 г. до 30 юни 2024 г., вкл. с изключение на сделките с балансираща енергия, необходима за нуждите за балансиране на електроенергийната система от „ЕСО“ ЕАД. Изчислението на размера на целевата вноска от всяка сделка се запазва и през периода 1 януари 2024 г. до 30 юни 2024 г.

Не са възникнали други коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

26. Оповестяване съгласно законови изисквания

Този финансов отчет е одитиран от одиторско дружество Грант Торнтон ООД и Захаринова Нексия ЕООД, на основание договор сключен между Български Енергиен Холдинг ЕАД и ДЗЗД Одит БЕХ. Дружеството не начислява суми за независим финансов одит. Индивидуалният финансов отчет на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД съдържа оповестяване за начислените суми за услуги, предоставяни от регистрирания законен одитор за независим финансов одит за финансовата 2023 година. През периода регистрираният законен одитор не е предоставял други услуги.

27. Финансови и одит съображения, свързани с въвеждането на глобален минимален корпоративен данък от 15% за големите групи

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува Примерни правила за GLoBE (или Глобална антибазова ерозия) по Втори стълб. Целта на Примерните правила от втори стълб е да се гарантира, че в крайна сметка големите мултинационални образувания ще плащат минимално ниво на данъчно облагане. Правилата GLoBE изискват от отделните юрисдикции да актуализират националните данъчни закони, за да се съобразят с изискванията на Втори стълб, и на практика създават минимална данъчна ставка от 15% за мултинационалните предприятия. Този ефект се постига чрез

изискването за "допълващ" данък, което означава, че ако дъщерно дружество на многонационална организация плаща по-малко от 15 % ефективна данъчна ставка, организацията ще бъде задължена да плати допълващ данък на ниво организация майка. След това предприятието майка ще трябва да плати допълнителния данък, необходим за достигане на процента на дъщерното дружество до минимум от 15 %. В резултат на това крайните дружества майки с дъщерни дружества в юрисдикции с ефективни данъчни ставки под 15% ще дължат допълнителни данъци занапред.

В края на 2023 г. бяха приети изменения в ЗКПО, с които ефективно от 1.01.2024 г. се въвежда облагане с глобален минимален корпоративен данък от 15% на многонационалните и големите национални групи от предприятия, съгласно условията, посочени в ЗКПО.

Поради размера на стопанската дейност на групата Български енергичен холдинг ЕАД (БЕХ), към която принадлежи Дружеството, то се очаква да подлежи на облагане с допълнителен корпоративен данък по реда на промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, които са в сила от 1 януари 2024 г. С новите правила в ЗКПО се въвеждат следните видове данъчно облагане:

- Облагане с допълнителен данък, което бива първично облагане с допълнителен данък на предприятията майки и вторично облагане с допълнителен данък;
- Облагане с национален допълнителен данък.

Облагането с допълнителен данък (първично и вторично облагане) е основният механизъм на директивата и правилата на ОИСР, посредством който се въвежда минималният глобален корпоративен данък. Облагането с национален допълнителен данък е опция, от която България се е възползвала, за да съхрани фискалния си интерес и практически да получава новия допълнителен данък от съставните образувания, които са данъчно задължени лица по ЗКПО.

ВЕЦ Козлодуй ЕАД е в обхвата на задължените лица за допълнителния корпоративен данък, но е в процес на анализ и оценка на влиянието от измененията в ЗКПО. Ръководството на дружеството очаква да бъде засегнато от промените в ЗКПО, свързани с определянето на допълнителен корпоративен данък по новите правила съгласно Модела на правила по Втори стълб и е в процес на анализ и оценка на влиянието и количествените ефекти от промените в ЗКПО.

Дружество е част от група БЕХ, която отговаря на условията за приходи над 750 млн. евро и следователно то подлежи на облагане с допълнителен национален данък. Дружеството и група БЕХ са в процес на анализ на новите изисквания, издадени от Организацията за икономически сътрудничество и развитие (ОИСР) и приети от националните правителства. Поради това Дружеството е приложило изключението за признаването на отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб (параграф 4А от МСС 12), и за оповестяването на информация за тях в годишния финансов отчет за 2023 г.

28. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 20 март 2024 г.